

NOVIOCACTUM

Digitale nieuwsbrief van de afdeling Nijmegen van
Succulenta

Jaargang 8 nummer 2, februari 2023

Ceropegia fusca aan de Costa del Silencio op Tenerife. Foto Ben Groen

SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE AFDELING NIJMEGEN

Theo Heijnsdijk
voorzitter 0487 – 542704
th.heijnsdijk@gmail.com

Johanna Jongekrijg
penningmeester 0485 - 880300
johannajongekrijg@gmail.com

Riet Maessen
secretaris 024 – 3440425
rietmaessen@xs4all.nl

REDACTIE NOVIOCACTUM

Theo Heijnsdijk 0487 – 542704
th.heijnsdijk@gmail.com

Contributie: € 20,- per jaar (huisgenootleden € 10,- per jaar)
gironummer NL12ABNA0805932216 tnv J. Jongekrijg en/of
T. Heijnsdijk.

Bijeenkomsten:
Wijkcentrum De Schakel, Archimedesstraat 9, 6533 MA Nijmegen
Aanvang 19.30 precies.

Uitnodiging

Beste succulentenvrienden

Hierbij nodigen we jullie uit voor de jaarvergadering van de afdeling Nijmegen van Succulenta op dinsdag 14 februari 2023 om 19.30 uur in wijkcentrum De Schakel.

De agenda is als volgt:

1. Opening jaarvergadering
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Jaarverslag
4. Financieel verslag
5. Verslag kascontrolecommissie
6. Benoeming kascontrolecommissie
7. Begroting 2023
8. Bestuursverkiezing
9. Jaarprogramma 2023
10. Locatie voor de bijeenkomsten
11. Bijzondere plantenmarkt
12. Noviocactum
13. Rondvraag
14. Sluiting

Als er nog tijd over is, draaien we de YouTube film "Survival of the fittest" over succulenten in Zuid-Afrika met onder andere de ons allen bekende Frans Noltee. De film duurt circa 35 minuten.

De volgende bijeenkomst zal op dinsdag 14 maart zijn.

Theo

Verslag van de nieuwjaarsbijeenkomst op dinsdag 10 januari

De nieuwjaarsborrel 2023 vond plaats in het nieuwe onderkomen van Ben (en Johanna?!).

Net als van de zomer in Bennekom, ontvangt de gastheer ons met enthousiasme in zijn onlangs in bezit genomen nieuwe stek in Cuijk. Ook nu leidt hij ons trots en gastvrij rond. Eerst beneden, mooie keuken, grote woonkamer, slaapkamer enz. dan naar boven. Kleiner wonen was voor deze senior blijkbaar niet het doel. Werkkamer voor hem en een werkkamer voor haar als zij.....

Prachtige praktische opbergkasten (ik lijkt wel een enthousiaste verkoopmakelaar, vergeef me, maar het was ook zo de moeite waard). Waar ik van opkeek was het behang in de kamers boven. Blijkbaar had de vorige bewoner bemoeienis in de behangsector. Behang zo uitgesproken dat ik het nooit aangedurfd zou hebben om het op onze muur te doen. Tot mijn verrassing stond het mooi. Ben straalde...

De groep (Riet, Threes, Jacques (Nia was ziek), Gerard, Truus, Lieda, Theo, Loes, Ben, en Johanna), hoewel ieder jaar kleiner, genoot van de gastvrije ontvangst en van de goede service van onze afdelingslid uit Oss, Threes.....onvermoeibaar bracht ze de koffie en (lekkere) taart rond. Ik heb lang in Oss gewerkt en het was leuk om te ontdekken welke welzijnsorganisaties en collega's daarin wij beiden kenden..

Verhalen over de feestdagen, en natuurlijk over hoe de verhuizing verlopen was, showen van de mogelijkheden van de nieuwe relaxbank(en) in de zitkamer, verhalen over gezondheids-toestanden, uitwisseling van goede wensen, kortom dat wat er aan de orde komt op zo'n eerste weerzien in het nieuwe jaar.

De nieuwjaarsborrel staat altijd in het licht van een hopelijk goed en gezond nieuw jaar voor ons allemaal, de leden en de afdeling. Voor Ben en Johanna stond deze keer vooral in het teken van spannende nieuwe stappen. We wensen hen hiermee veel goeds toe.

Loes Jap-Tjong

JAARVERSLAG 2022

1. Bestuur

Het bestuur van de afdeling Nijmegen bestond uit de volgende 3 leden:

Theo Heijnsdijk : voorzitter
Riet Maessen : secretaris
Johanna Jongekrijg : penningmeester

Rooster van aftreden:

2023 Theo Heijnsdijk, voorzitter; herkiesbaar.

2024 Johanna Jongekrijg, penningmeester.

2025 Riet Maessen, secretaris.

Bibliothecaris: Lieda Dekker (functie in 2022 opgeheven)

Redactie NOVIOACTUM: Theo Heijnsdijk

2. Contributie

De contributie bedroeg €20,00. Contributie huisgenootleden €10,-

3. Ledenbestand

Op 1 januari 2022 telde de afdeling 18 leden, waarvan 1 erelid en 2 huisgenootleden.

Er kwamen geen nieuwe leden bij.

Begin september ontvingen we bericht van het overlijden van Kees van Elk die al meer dan 50 jaar lid was van Succulenta.

Met de start van het nieuwe jaar tellen we dus nog 17 leden. (inclusief erelid en huisgenootleden).

4. Bijeenkomsten

Covid-19 zorgde ervoor dat in JANUARI geen bijeenkomst was.

Gelukkig was en is er nog altijd ons afdelingsblad en het januarinumnummer was bijna volledig gewijd aan het overlijden van ons zeer gewaardeerde lid Piet Giepmans, die in december 2021 overleed.

Pas 22 FEBRUARI konden we toch weer een gezamenlijke avond houden, deze keer bij Riet thuis. Een soort verlate nieuwjaarsbijeenkomst. Voor de 11 aanwezigen was er soep en quiche. Kascontrole daar ter plekke. Zo was er toch iets wat leek op een jaarvergadering...

In MAART kwam Andre van Zuijlen naar Yuverta op de Marga Klompélaan met een presentatie van een reis naar Zuid-Afrika in 2004. Zoals altijd zeer geslaagd, maar helaas zijn velen die avond besmet geraakt met het beruchte virus.

In APRIL kwam Ben Groen ons vertellen over (de flora van) de Canarische Eilanden, met de nadruk op Lanzarote.

Ons gezamenlijke uitje werd op 28 MEI gehouden. Het werd uiteindelijk maar een halve dagexcursie maar in Noviocactum schrijft Ben Groen *“Het was een verrassing dat iedereen zijn/haar partner had meegenomen, zodat we met een flinke groep van twaalf personen in drie auto's op weg gingen. De eerste en enige stop was het lunchadres bij Planken Wambuis in Ede”*. Hierna gingen we met z'n allen naar Rikus van Veldhuisen met zijn befaamde euphorbiacollectie. De echtgenote van Rikus hield een glasexpositie en in de tuin was een beeldenexpositie. Een uiterst geslaagd uitje.

In de zomermaanden gingen we weer op 'kasbezoek'.

Achtereenvolgens in JUNI bij Jan Braks in Sint Anthonis, in JULI bij Ben Groen in Bennekom en in AUGUSTUS waren we welkom ten huize van Johanna Jongekrijg in Cuijk.

In SEPTEMBER werd er een bijeenkomst gehouden bij Riet en deze stond vooral in het teken van de toekomst van onze afdeling. Het werd een gezellige warme nazomeravond min of meer in het donker buiten op terras met wat van de meegebrachte planten om ons heen. Ben had lekkers meegenomen. Verder kwam Johanna met de mededeling dat er een nieuwe locatie voor onze alsmaar kleiner worden afdeling was gevonden, betaalbaar en in Nijmegen. Vanaf oktober waren we welkom in wijkcentrum de Schakel, **tweede** dinsdag in de maand.

Wat wij die avond bij Riet echter nog niet wisten dat daags ervoor op 5 september ons alleroudste lid Kees van Elk was overleden. Zoals op zijn overlijdensbericht stond “De soep is op”. En zo kwam het dat het oktobernummer van Noviocactum uitgebreid Kees van Elk werd herdacht.

De eerste bijeenkomst in OKTOBER op onze nieuwe locatie werd ingevuld door Andre van Zuijlen, ditmaal zijn reis naar het zuidwesten van de USA (Nevada, Utah, New Mexico en Texas) in 2012

In NOVEMBER ging Theo verder met zijn plaatjes en praatjes 'Succulenten van A tot Z'. En het jaar werd in DECEMBER afgesloten door Mireille met haar ...tig keer uitgestelde quiz. Deze keer in een bijzondere PowerPointpresentatie.

Er werd geen nieuwe locatie gevonden voor onze bijzondere plantenmarkt. Die ging dus weer niet door.

5. Financiën

Zie hiervoor het financieel verslag van de penningmeester.

6. Slotwoord

Met het kleiner worden van onze afdeling en onze alsmaar ouder wordende leden en geen jonge aanwas is onze afdeling toch weer een jaar ouder geworden. Op naar ons 87ste levensjaar!

Januari 2023, Riet Maessen, secretaris

Planten zoeken op Tenerife

Voor de derde keer in mijn leven bezoek ik dit grootste eiland van de Canarische archipel. De eerste keer deed ik dat met een vriend die totaal andere hobby's had dan ik: meisjes. We waren nog jong en zijn belangstelling was begrijpelijker dan mijn interesse voor planten. We spraken dan ook af 's avonds samen te eten en voor de rest gingen we grotendeels onze eigen weg. We hadden wel een gemeenschappelijke hotelkamer en wanneer hij de kamer nodig had, was de deur op slot. Ik ging dan maar een eindje wandelen. Heel veel gelopen en heel veel gezien. Het meest indrukwekkende is nog steeds mijn bezoek aan Punto de Teno waar een enorme populatie stond van *Ceropegia dichotoma* gemengd met *Euphorbia aphylla*. Heel mooie opnames gemaakt en ik herinner mij dat veel planten zaadpeulen hadden. Een aantal meegenomen maar omdat ze nog niet rijp waren ontkiemde er niets van. Toen we langs de noordkust reden zag ik omhoogkijkend *Aeonium tabuliforme* en op de boulevard van Puerto de La Cruz groeide *Lotus berthelotii* als guirlandes omlaag. Vanuit Puerto de la Cruz ben ik een paar keer via een barranco (kloof) de bergen ingeklimmen en al heel gauw zag ik veel mensen beneden aan de zee en boulevard en boven was het doordrustig. Nu bijna 50 jaar later is de natuur teruggedrongen en bijna overal aan de kust staan huizen. Het boek 'Wild flowers of the Canary Islands' van David en Zoë Bramwell (1974) geeft 6 botanisch interessante gebieden op Tenerife aan: Montañas de Teno, Sierra de Anaga, Ladera de Güimar, El Médano, Aguamansa, Las Cañadas del Teide. Johanna en ik hebben Montañas de Teno, El Médano en Aguamansa bezocht.

Om met de eerste te beginnen, het werd een botanische teleurstelling. We startten vanuit Buenovista del Norte met het plan om naar Masca te lopen over de hoogvlakte van het Tenomassief. Deze route was aanbevolen door de wandelgids van Rother als gemakkelijk. Het zinnetje luidde 'steeds

aangename wandeling, deels op wegen, echter meestal op mooie camino's en paadjes. Het was frustrerend dat als er stond: 'na 10 minuten' etc. wij er een half uur over deden. En die aangename wandeling was voor ons meer een martelgang over een soort kasseien, de wielervedstrijd Parijs- Roubaix waardig. Bij de start stond een bord met Rural Teno en dat klopte. Vooral half gecultiveerd land met veldjes aardappels, koolzaad en weinig natuur. En in de barranco's saai struikgewas, met een beetje *Euphorba canariensis* en wat *Aeoniums*. Het hield niet over en na een derde van de wandeling zijn wij doodmoe teruggekeerd. Wel wat *Aeonium* gezien, we denken *Aeonium urbicum*, een gewone soort voor dit gebied. Bijna beneden redde Johanna de dag door in een heg het beroemde Canarisch klokje (*Canarina canariensis*) te ontdekken met zijn mooie hangende rode bloemen. Een atypische locatie, zou in de Anagaketen moeten voorkomen en niet hier volgens de flora's.

De hangende bloemen van het Canarisch klokje (*Canarina canariensis*)

Een wandeling gepland in het noordelijk deel van de La Orotava vallei bij Aguamansa. De auto trok de zeer steile weg op een bepaald punt nauwelijks nog. Aguamansa ligt aan de bovenkant van het Orotavadal dat vanaf de Teide naar zee loopt. Oorspronkelijk bestond Tenerife uit drie eilandjes, de Teno, de

Allemaal baardmos in de bomen bij Aguamansa

Anaga en het diepe zuiden. De vulkaan de Teide onstond in het midden daarvan en heeft met enorme erupties van lava de eilanden tot een geheel gemaakt. De Teidevulkaan beheerst sindsdien het midden van het eiland. De wolken die van de Atlantische oceaan vanuit het noorden komen aandrijven, blijven voor het midden hangen. De noordkust is daarom veel natter dan de rest. Aguamansa ligt in de nevelzone die de wolken veroorzaken. De wandeling die wij maakten liep voor een groot deel door de kreupelbossen en dennenbossen die hier staan. We zaten zo hoog dat we in het gebied van de nevelbossen kwamen met lange strengen baardmos die aan de takken van de bomen hingen. Een heel typisch verschijnsel dat nevelbos, het bestond voor een groot deel uit boomheide (*Erica arborea*), dat daar inderdaad boomvormig is. Botanisch heel leuk, een bijzondere Spaanse margriet *Argyranthemum broussonetii* kwam daar voor en we hebben ook de succulenten *Aichryson laxum*, *Monanthes*

Kreupelhout en boomheide (het groen in de bovenste helft)

Greenovia aurea en een *Sonchus* soort bij Aguamansa

brachycaulon, *Greenovia aurea* en *Aeonium spathulatum* gezien. Succulenten zijn niet alleen planten van droge gebieden.

Het uiterste zuiden opgezocht in het kustplaatsje El Medano. Prachtig weer een harde wind, ideaal voor surfers, kitesurfers en windsurfers. Kitesurfers blijven in de branding hangen met behulp van een zeil en een kleine surfplank. Ongelooflijk wat voor sprongen ze kunnen maken. Prachtig om te zien hoe de sporters van deze drie takken van sport bezig waren. Maar dat was niet ons doel. Wij wilden naar de Montana Roja, een klassieke vindplaats van *Ceropegia fusca*. Dat viel tegen, de plantengroei was uitbundiger dan ik had verwacht in zo'n droog gebied, maar *Euphorbia canariensis* was dungezaaid. Wel heel veel *E. balsemifera*, zoutminnende flora, waaronder de alleen op Zuid-Tenerife voorkomende *Lotus dumetorum*, *Launaea arborescens* etc. Geen *C. fusca* helaas. Het gebied daar was wel erg ruw, op een of andere manier was het klimaat iets te ruw voor een toch niet zo'n heel taai plant.

De Montana Roja bij Medina

Na enige twijfel besloten we de volgende dag opnieuw een poging om *Ceropegia fusca* te zien te krijgen. Nu nog wat verder weg bij de Costa del Silencio. Johanna was daar vijf jaar geleden met vriendin Riet Maessen geweest en had daar *C. fusca* gevonden gewoon langs het wandelpad. 's Middags begonnen wij vrij laat te wandelen, het gebied leek zeer geschikt voor *C. fusca*, die vaak vergezeld gaat van *Euphorbia canariensis* en iets groener. Na een half uur zagen we iets wat leek op een *Ceropegia* en inderdaad, daar stond de gezochte. Een heel mooi gezond exemplaar. Wat verder een clustertje van nog drie exemplaren waarvan een in een struikje. Een eind verder weer enkele afzonderlijke planten. En later toen we een broodje aten, scoorde Johanna nog een mooi exemplaar, onbereikbaar hoog op een steile helling. In totaal 8-9 exemplaren van een toch niet zo algemene soort. Een topdag. Het viel op dat de planten in de meeste gevallen jong waren en er zeer goed uitzagen. Een veelbelovende populatie.

Ben Groen

Ook op Tenerife ontmoet Johanna nieuwe vriendjes.